

MATE MARAS

Iznimno plodan i svestran prevoditelj i književnik Mate Maras (Studenci kraj Imotskoga, 1939.) diplomirao je matematiku i fiziku. Studirao je glumu na Kazališnoj akademiji u Zagrebu. Bio je urednik u Grafičkom zavodu Hrvatske, tajnik Središnjice Matice hrvatske (1991. – 1994.) i potpredsjednik Matice hrvatske (1993. – 1994.), glavni urednik trećega programa Hrvatskog radija (1995. – 1996.), a od 1996. do 2002. kulturni ataše u Parizu i Washingtonu.

Osim s engleskoga (W. Shakespeare, J. Milton, W. Scott, Th. De Quincey, R. Kipling, V. Woolf, D. Lessing), prevodi s američkoga engleskoga (Th. Wolfe, R. Frost, D. Hammett, B. Tuchman, R. M. Pirsig), sa staroengleskoga (Beowulf), s francuskoga (F. Rabelais, M. Proust), sa starofrancuskoga (M. de France), s makedonskoga (L. Starova), s provansalskoga (trubadurska lirika), s rumunjskoga (M. Eminescu, G. Bogza, P. Cimpoesu) i s talijanskoga (G. Calvacanti, D. Alighieri, Raj XVII-XXXIII, F. Petrarca, G. Boccaccio, N. Machiavelli, G. Bruno, G. Gioachino Belli, A. Fortis, G. D'Annunzio, I. Svevo, G. T. di Lampedusa, L. Zanini, F. Tomizza).

Maras je prvi na hrvatski jezik preveo sva djela Williama Shakespearea, trideset osam drama, sonete i druge pjesme. U odnosu na sve dosadašnje hrvatske prijevode Shakespearea Maras uvodi bitnu novinu. On više ne broji slogove, već mu stih sadržava pet obavijesnih mjesta (»pentasingtagma«). Ujedno se odriče jampskog ritma stranog književnome hrvatskom standardu i prihvaća slobodan stih zasnovan na trohejskom ritmu. Tako je Shakespeare u Marasovu prijevodu dobio razumljiv stih vjeran izvorniku, nesputan metričkim pravilima koja nužno ograničavaju izbor riječi i remete njihov prirodan poredak. Valja napomenuti da je poeme, sonete i ostalu poeziju, kao i lirske pjesme u dramama preveo uz dosljedno poštivanje ritma i rime (trohejski dvanaesterac).

Sastavio je *Rimarij – Srokovni rječnik hrvatskoga jezika* (1994.), objavio zbirku pjesama *Kasna berba* (2005.) i roman *Pisma od smrti* (2013.). Piše i filmske scenarije. Dobitnik je niza nagrada za prevoditeljski rad: za prijevod Rabelaisa dobio je Veliku nagradu Francuske akademije, za prijevod *Gospođe Dalloway* Nagradu Društva hrvatskih književnih prevoditelja. Za prijevod Shakespeareovih *Sabranih djela* dobio je državnu nagradu »Iso Velikanović«, Nagradu Sajma knjige u Puli i Nagradu Grada Zagreba. Dobitnik je i Nagrade »Petar Brečić« za doprinos kazališnoj umjetnosti, Nagrade Društva hrvatskih književnih prevodilaca »Josip Tabak« za životno djelo te Nagrade Grada Ravenne »Lauro Dantesco«.

LAURA VADJON

Laura Vadjon, prva hrvatska umjetnica na baroknoj violini, umjetnička je voditeljica i koncertna majstorica Hrvatskog baroknog ansambla s kojim od 1999. ostvaruje iznimne uspjehe u Hrvatskoj i inozemstvu, donoseći na pozornice brojne hrvatske (pra)izvedbe djela zaboravljenih skladatelja kao i velikana kasnog baroka. Redovito surađuje s nizom najznačajnijih imena svjetske barokne scene (Catherine Mackintosh, Hervé Niquet, Richard Egarr,

Werner Ehrhardt, Laurence Cummings, Philipp Pickett, Stefano Montanari) te svira s ansamblima poput New London Consort, Le Concert Spirituel, London Handel Orchestra, L'arte del Mondo, Florilegium i Canzona. Od 2010. koncertna je majstorica Balcan Baroque Banda.

Na području solističke i komorne glazbe ostvarila je mnogo uspješnih koncertnih i diskografskih projekata, a osobito je tražena kao autoritet za literaturu ranoga talijanskog baroka te Händelovih i Mozartovih djela. Glazbenica je lako prepoznatljivog i osebujnog tona i stila, a odlikuje se originalnim i promišljenim interpretacijama uz veliko poznavanje dramatskih i afektivnih značajki glazbe baroknog razdoblja. Dobitnica je Nagrada Milka Trnina i Porin, kao i brojnih drugih hrvatskih priznanja. Koncertirala je u dvadesetak zemalja Europe, Rusiji, Japanu, Južnoj Americi i Kubi. Profesorica je na Muzičkoj akademiji u Zagrebu gdje predaje komornu glazbu 17. i 18. stoljeća s naglaskom na povijesno-stilski osviještenu interpretaciju. Predaje baroknu violinu na ljetnoj školi barokne glazbe i plesa Aestas Musica u Varaždinu. Muzicira na autentičnom talijanskom povijesnom glazbalu koje je izradio 1759. godine Giovanni Battista Guadagnini.

KREŠIMIR HAAS

Orguljaš i čembalist Krešimir Haas diplomirao je i magistrirao na Muzičkoj akademiji u Zagrebu te se usavršavao na Musikhochschule Lübeck u klasi čuvenog orguljaša Martina Haselböcka. Kao aktivni umjetnik na čembalu i orguljama kontinuirano je prisutan na glazbenoj sceni cijele Hrvatske surađujući i s brojnim solistima i ansamblima, posebice izvodeći glazbu visoke renesanse i baroka. Kao solist i komorni umjetnik gostovao je i u nagrade sa međunarodnog orguljaškog natjecanja »Andrea Antico da Montona«, održanog u Umagu 2004. mnogim zemljama Europske unije. Pored priznanja za svoju umjetničku i liturgijsko-umjetničku djelatnost, dobitnik je i diplome tribine »Darko Lukić« (2001.), Rektorove nagrade Sveučilišta u Zagrebu (2002.), te treće godine, a uz ocjenjivačku komisiju kojom je predsjedao vodeći svjetski uzor interpretacije stare glazbe Gustav Leonhardt (NL). Stalni je član Hrvatskog baroknog ansambla, ansambla »Musica da camera« te ansambla

»Erato«, kao i Hrvatskog društva glazbenih umjetnika te Hrvatske udruge orkestralnih i komornih umjetnika. U višegodišnjoj suradnji s mo. Josipom degl' Ivelliom, te Hrvatskim pjevačkim društvom »Slavulj« iz Petrinje, svoje muziciranje pohranio je na nekoliko tonskih zapisa. 2005. godine snimio je i čembalistički DVD zapis *Tragovima Starog kontinenta*. 2007. godine dodijeljen mu je status samostalnog umjetnika, a trenutno je i orguljaš crkve sv. Pavla u Zagrebu.